

Motverka folkbokföringsbrott

Felaktig folkbokföring är inte bara ett brott i sig utan används också som ett verktyg för att begå andra brott. Sammantaget bedöms tiotals miljarder årligen felaktigt betalas ut från de offentliga transfereringssystemen. Dessutom är felaktig folkbokföring ofta tätt kopplat till grov organiserad brottslighet. Ska vi knäcka gängen, måste vi stoppa den felaktiga folkbokföringen.

I dag uppskattas ungefär 200 000 personer vara felaktigt folkbokförda. En del folkbokföringar är förstås av misstag, men i stor utsträckning är de medvetna. Det huvudsakliga skälet är att det används för att tillskansa sig olika typer av förmåner man i grunden inte har rätt till.

Ett exempel är ett par som på pappret har separerat, men som i realiteten fortfarande bor ihop. Denna så kallade skenseparation kan medföra flera förmåner för paret. Flera bostadsbolag erbjuder förtur i bostadskön vid separation. När paret erhåller en ny hyresrätt hyrs den sedan ut i andra hand, gärna till flera personer som arbetar illegalt. Det skenseparerade paret kan också erhålla ekonomiskt bistånd eftersom bidragen beräknas utifrån hushållens separata inkomster.

Ett annat exempel är personer som flyttat utomlands men som på pappret bor kvar i Sverige. Då kan hyreskontraktet behållas och hyras ut i andra hand och eventuella bostadsbidrag eller andra bidrag behållas. Ett tredje exempel är myndiga barn som bor kvar hemma men som skriver sig på annan adress för att föräldrarna ska få behålla sina bidrag.

Utöver detta försvåras det offentligas möjligheter att leverera välfärdstjänster utifrån faktiskt behov. Det är inte rättvist mot medborgare som får sämre välfärd än vad de har rätt till.

Enligt 32 c § Folkbokföringslagen ska en myndighet underrätta Skatteverket om uppgifter kring felaktig folkbokföring, civilstånd, identiteter och relationer. Tyvärr uppger Skatteverket att lagen inte nyttjas inte i den mån det behövs. Därför behövs ett mer systematiserat arbetssätt med kontroller och rapportering, för att komma till bukt med problemet. Kommunens ambition bör vara att se till att förhindra och beivra felaktig folkbokföring, genom att dels själva upptäcka felaktigheter, dels att rapportera detta till berörda myndigheter.

Med anledning av ovanstående har vi följande frågor:

1. Hur arbetar socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna med att lagkravet enligt 32 c § Folkbokföringslagen följs?
2. Finns det några praktiska hinder för att inrätta en central instans i staden dit människor och myndigheter kan anmäla misstänkta bidragsbrott istället för att vända sig till varje enskild stadsdelsförvaltning?
3. Vilka åtgärder ser socialförvaltningen som möjliga att införa för att alla enheter systematiskt ska kunna efterleva lagkravet och rapporterar till Skatteverket då felaktigheter uppdagas.